

150 YEARS
OF ADVANCING
**PUBLIC
HEALTH**

Kontrolu Aériu di Moskitu pa Reduzi Risku Di Duensa *Eastern Equine Encephalitis* (EEE)

Veron di 2019
Revizadu 19/8/2019

Kuzé ki é *Eastern equine encephalitis* (EEE)?

Eastern equine encephalitis (EEE) é un duensa, raru ma gravi, kauzadu pa un virus ki podi afetâ pesoas di kualker idadi. Jeralmenti pesoas ta panhâ EEE pa un mordida di moskitu infetadu ku virus. EEE podi kauzâ duensa mutu gravi y podê até matâ pesoas di kualker idadi; ma pesoas ku menus di 15 anu ten un risku particular. EEE ka ta kontisê tudu anu, ma baziadu na amostra di moskitu gosi, ten un risku grandi di okorrênsia di kazus na pesoas.

Kandu ki pulverizason aériu di insetisidas ta ser konsideradu?

Kamions ku tankis pa pulverizason terrestri dja sta ta funsionâ na alguns komunidadis di Massachusetts. Na situasons undê ki ten un altu risku pa duensa na pesoas, planu di resposta di stadu ta rekomendâ konsiderason di uzu di pulverizason aériu di pestisida na oráriu di fin di tardi y duranti noti pa reduzi nunbru di moskitus adultu infetadu na árias di altu risku. Txeu árias priokupanti di reproduson di moskitu ka ten asesu pa kamions ku tanki pa pulverizason terrestri..

Modi ki ta fazedu pulverizason aériu?

Pulverizason aériu ta fazedu ku avion na árias konsideradu priokupanti, duranti periudu di fin di tadi/kumesu di noti ti 4:30 de madrugada sigidu.

Ki produtu pestisida ki ta ser uzadu na pulverizason aériu?

Pestisida ki ta uzadu txomâ Anvil 10+10, el é un produtu ki foi testadu txeu y uzadu tantu na pulverizason terrestri kuma na pulverizason aériu, li na Stadus Unidus, pa kontrolu di moskitus. *Anvil 10+10* é konpostu di dos ingredientis: *Sumithrin* y *Piperonyl butoxid*. *Sumithrin* é un ingredienti parsidu ku konpostu natural di flor krisantemu ki ta atxadu tanbé na otus produtus pestisida ki ta uzadu dentu di kaza, na xampô pa animal dumestiku y na tratamentu di kontrolu di karrapati. *Sumithrin* ta dezativâ rapidamenti y ta dekonpoi ku luz y ar, ku durason di metadi di vida di menus di un dia na ar o na plantas. Na terra, *Sumithrin* ta perdê forsa rapidamenti y el dja dâ prova di ser mutu efikaz pa matâ moskitu na mundu interu pa mas di 20 anu. *Piperonyl butoxide* ta sirbi pa aumentâ kapasidadi di *Sumithrin* pa matâ moskitu. Es produtu sta rejistadu pa EPA y na Massachusetts pa kel uzu li. Dja el foi uzadu antis na aplikasons aériu pa kontrolu di moskitu (2006, 2010, 2012). El ta uzadu tanbé pa alguns Projetus di Kontrolu di Moskiu na aplikasons terrestri.

N debê tomâ algun tipu di kuidadu si fazedu pulverizason na nha ária?

Nu ka ta rekomendâ ninhun kuidadu spesial; ma rezidentis podi diminuí kontatu si es fikâ dentu di kaza duranti pulverizason. Pulverizason aériu ta fazedu di noti y ingredientis ativu di produtu pestisida ki ta uzadu pa aplikason aériu pa kontrolu di moskitu jeralmenti el ta dezintegrâ faxi y ka ta fikâ ninhun restu.

Apezar ki pulverizason aériu é konsidradu nesesáriu pa reduzi risku umanu, el ka ta eliminâ risku. É mutu importanti pa rezidentis protejê ses kabesa di mordida di moskitu si es fikâ dentu di kaza na ora ki ten moskitu mas txeu, ora ki noti ta kumesâ ta fitxa ti ki dia ta kumesâ ta manxê, uzâ repellenti di moskitu na korpu senpri ki es saí na rua, sekâ agu stagnadu/paradu undê ki moskitu ta reproduzi, y konsertâ redis na portas y djanelas. Reidentis debi tanbé tomâ mididas pa protejê ses animal domestiku di pikadas di moskitus.

Ten algun inpaktu na saúdi asosiadu ku kontatu ku Anvil 10+10?

Ka sta previstu ninhun risku pa saúdi duranti o dipôs di pulverizason. Ka ten ninhun evidênsia ki pulverizason aériu di *Anvil 10+10* ta piorâ sertus problemas di saúdi suma asma o sensibilidadi pa substânsias kimiku. .

Es pulverizason terrestri y aériu propozitadu podê fazê mal pa otus insetus o animal selvaji?

Pulverizason aériu ta ser fetu duranti noti ora ki pexi ten menus probabilidadi di sta na superfisi pa kumê y abelhas ta sta na ses kolmeia. Ma pesoas ki ten lagus ku pexi na ses propriadadi, debi kubri es na noti di pulverizason. Kes lagus podi deskubridu di plamanhan, dipôs ki pulverizason terminâ.

Si mi N ta kriâ abelha/bedjera, N debê toma kuidadu spesial pa protejê abelhas antis o dipôs di pulverizason aériu?

Nu ka ta antesipâ inpaktu negativu na kolónias di abelha ki ta produzi mel pamodi pulverizason aériu ta fazedu di noti. Si abelhas ta sta djuntadu fora di kaxa(s) di kolmeia, pensâ na kubri entrada di kolmeia o kaxa konpletu ku panu modjadu soltu (lensol, saku di serapilhera) pa ka dixâ abelhas saí pa es ka ten kontatu diretu ku aplikason.

Si mitisidas tinha sidu aplikadu y bu ten algun priokupason sobri ventilason ora ki bu kubri, pensâ na poi otu kaxa riba di kolmeia pa aumentâ ventilason dentu di kolmeia duranti aplikason. Tirâ kubertas y kel otu kaxa riba di kolmeia logu ki bu podê di plamanhan dipôs di aplikason.

Kontatâ *Apiary Program Message Line* URJENTI pa telefoni 617-626-1801, pa bu reportâ/informâ sinal di mortalidadi gravi di abelhas, definidu pa kuantidadi mas txeu ki normal di abelhas mortu o moribundu na entrada o dentu di kolmeia, dipôs di aplikason.

El ten algun risku pa fontis di áqua potável (propri pa bebi)?

Nau. Ka sta previstu pa pulverizason aériu ten ninhun ifeitu na superfisi di agu o na agu propri pa bebi.

Kenha ki N debi kontatâ pa mas informason sobri pulverizason aériu na nha ária?

Departamentu di saúdi di bu lokalidadi ta ten konhesimentu di tudu planu di pulverizason aériu. Ta dadu informason atualizadu pa meius di komunikason lokal, redis di *social media* y otus kanal di informason.

Pa perguntas sobri pulverizason aériu, kontatâ MDAR *Crop and Pest Services* (servisus di lavoura y praga) pa telefoni (617) 626-1700. Pa informason mas atualizadu sobri risku di EEE y pulverizason aériu, kontatâ *DPH Division of Epidemiology* (secretaria di epidimiologia) pa telefoni (617) 983-6800 o entrâ na website di DPH www.mass.gov/guides/aerial-mosquito-control-summer-2019, pa rezultadu atualizadu sobri moskitu, mapas y insidênsia di amostras di moskitu pozitivu pa vírus.

Pa informason jeral sobri kontrolu di moskitu, kontatâ *State Reclamation and Mosquito Control Board* dentu di MDAR pa telefoni (617) 626-1723.